

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/182/2005

PTASIA GRYPA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

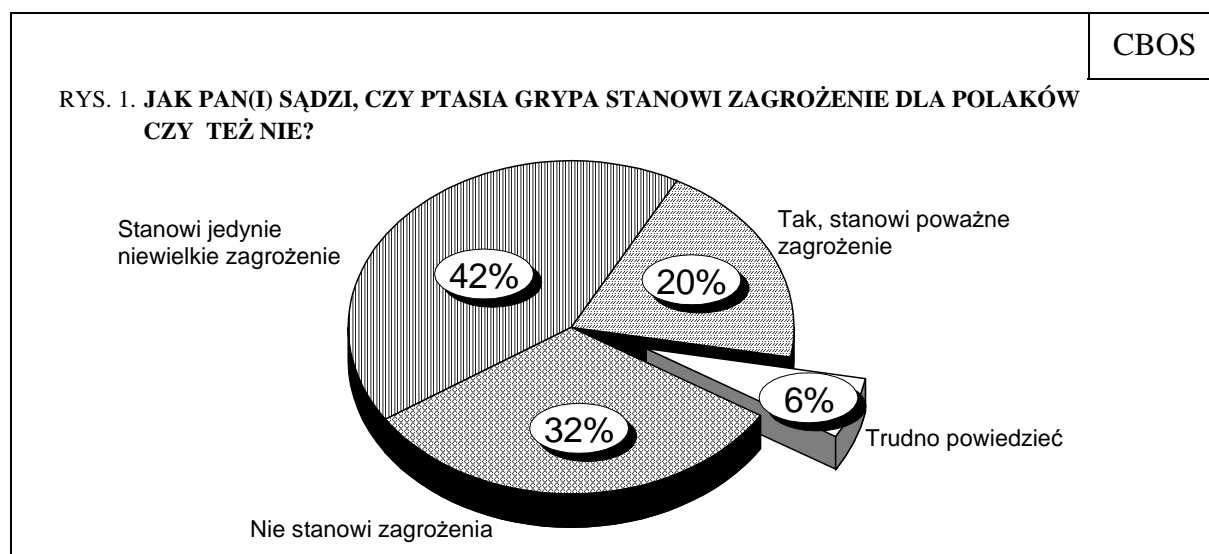

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Wraz z jesienną migracją ptaków do Europy dotarła ptasia grypa. W Rumunii potwierdzono pierwsze przypadki wystąpienia groźnej dla ludzi odmiany wirusa H5N1. W związku z tym w połowie października polski rząd wprowadził rozporządzenie zakazujące trzymania drobiu na otwartej przestrzeni, handlu żywym drobiem na bazarach i targowiskach oraz organizowania wystaw i konkursów ptactwa.

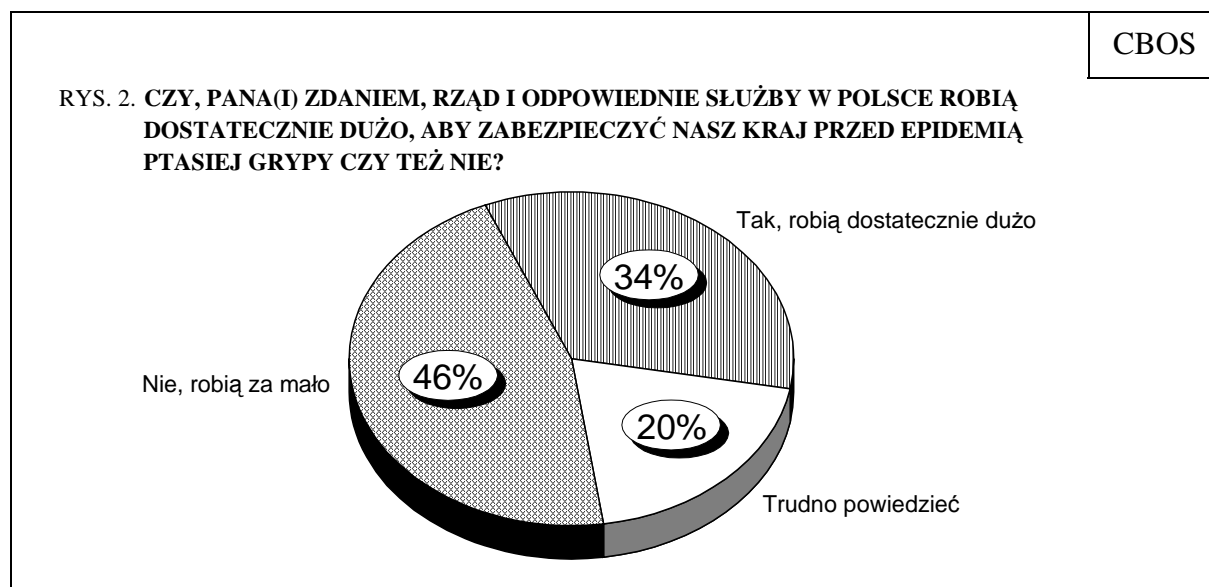
W ostatnim sondażu¹ zapytaliśmy respondentów, czy - ich zdaniem - ptasia grypa stanowi poważne zagrożenie dla Polski, czy rząd podejmuje wystarczające działania zapobiegawcze oraz o to, czy sami respondenci podjęli jakieś kroki zabezpieczające przed ewentualnym zachorowaniem.

Dwie piąte Polaków (42%) jest zdania, że ptasia grypa stanowi dla nich jedynie niewielkie zagrożenie, co piąty (20%) uważa, że zagrożenie jest poważne, a jedna trzecia (32%) nie dostrzega niebezpieczeństwa. Zmienne społeczno-demograficzne nie różnicują opinii respondentów w sposób znaczący. Rolnicy, mieszkańcy wsi i pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych problem ptasiej grypy widzą w zasadzie tak samo jak pozostali badani.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (186) zrealizowano w dniach od 11 do 14 listopada 2005 roku na liczącej 1026 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Opinie o tym, czy rząd i odpowiednie służby robią dostatecznie dużo, by uchronić nasz kraj przed epidemią ptasiej grypy, są podzielone: 46% pytanych ocenia, iż podejmowane działania są niewystarczające, jedna trzecia (34%) sądzi, że rząd robi wystarczająco dużo, a jedna piąta (20%) nie ma zdania w tej sprawie.

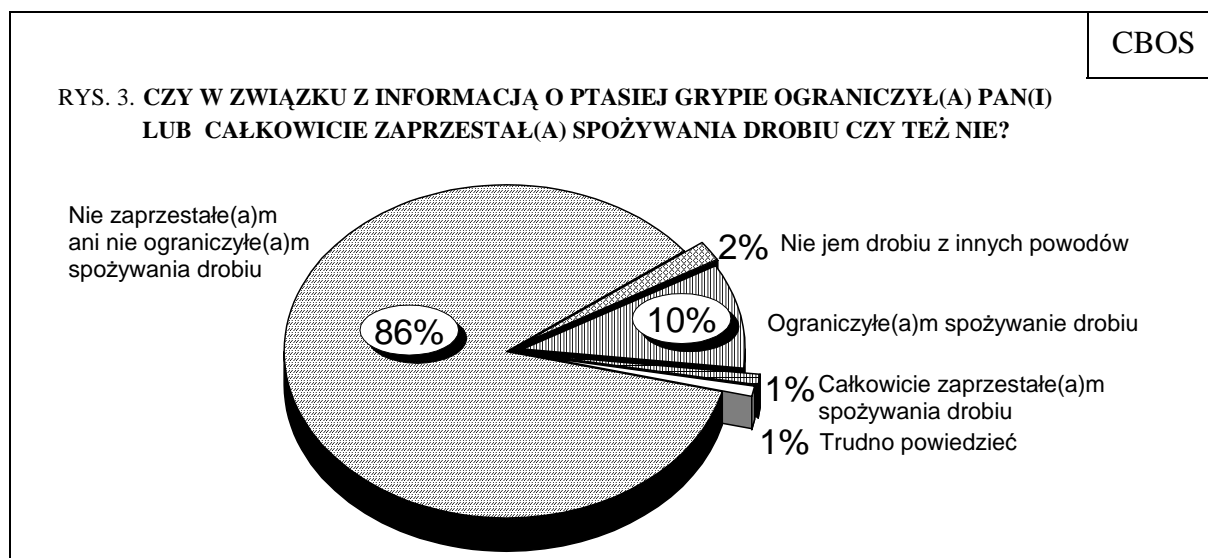

Ocena działań rządu wiąże się z odczuwanym zagrożeniem ptasią grypą. Wśród respondentów przekonanych, że stanowi ona poważne niebezpieczeństwo, większość (64%) jest zdania, że rząd mógłby robić więcej w celu przeciwdziałania wybuchowi epidemii. Tego samego zdania jest 39% ankietowanych, którzy uważają, że ptasia grypa nie stanowi obecnie zagrożenia dla Polaków.

Tabela 1

Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd i odpowiednie służby w Polsce robią dostatecznie dużo, aby zabezpieczyć nasz kraj przed epidemią ptasiej grypy czy też nie?		
	Tak, robią dostatecznie dużo	Nie, robią za mało	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak, stanowi poważne zagrożenie	22	64	13
Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	35	46	19
Nie stanowi zagrożenia	42	39	19
Trudno powiedzieć	19	19	62

Potencjalne zagrożenie wirusem ptasiej grypy nie wpłynęło na ograniczenie lub zaprzestanie spożywania drobiu przez Polaków. Zdecydowana większość respondentów (86%) nadal je drób tak jak wcześniej, co dziesiąty ograniczył spożywanie tego typu mięsa, a jedynie co setny całkowicie z niego zrezygnował. Może to wynikać między innymi z tego, że w Polsce - w odróżnieniu od Azji - nie jada się surowych kurczaków, a wirus ginie podczas gotowania czy pieczenia mięsa.

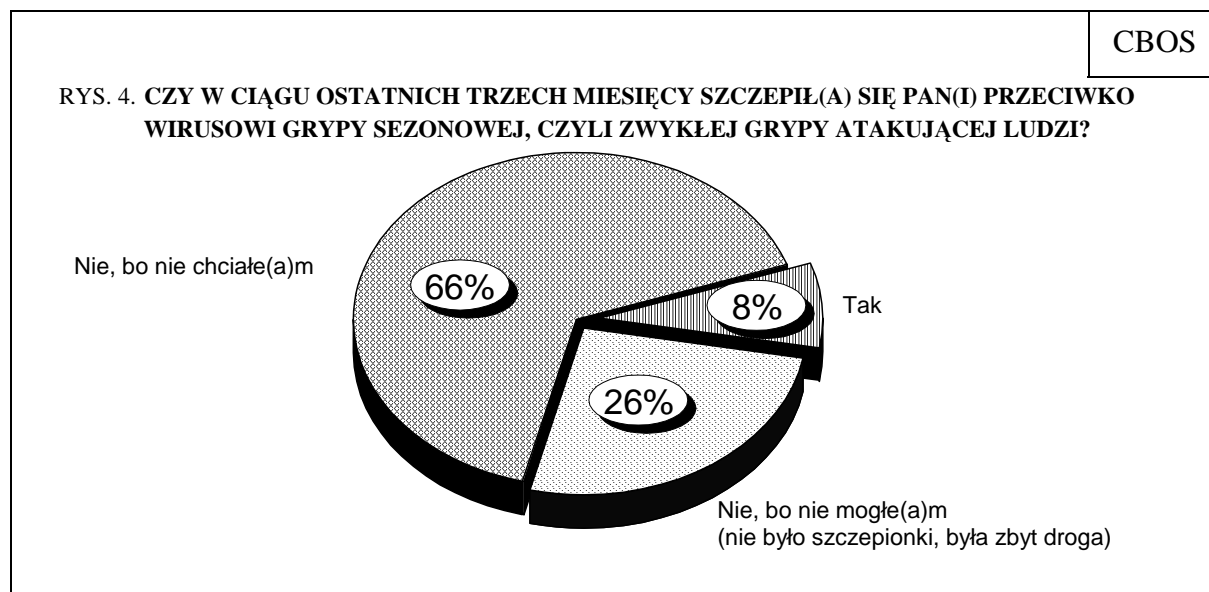

Tylko wśród respondentów, którzy sądzą, że ptasia grypa jest poważnym zagrożeniem, można zaobserwować tendencję do unikania drobiu - 22% badanych z tej grupy deklaruje, że ograniczyło jego spożywanie, a 4% zrezygnowało z niego całkowicie. Jednak nawet w tej grupie niemal trzy czwarte ankietowanych (73%) nie zmieniło swoich przyzwyczajeń kulinarnych.

Tabela 2

Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?	Czy w związku z informacją o ptasiej grypie ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania drobiu czy też nie?				
	Całkowicie zaprzestałem(a) spożywania drobiu	Ograniczyłem(a) spożywanie drobiu	Nie jem drobiu z innych powodów	Nie zaprzestałem(a) ani nie ograniczyłem(a) spożywania drobiu	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Tak, stanowi poważne zagrożenie	4	22	1	73	0
Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	0,6	9	2	88	0,4
Nie stanowi zagrożenia	0,7	4	3	92	0,7
Trudno powiedzieć	1	5	2	91	2

Większość ekspertów uważa, że szczepionka przeciw tradycyjnej grypie nie zapewnia ochrony przed ptasim wirusem, jednak najprawdopodobniej zwiększa szanse na łagodniejszy przebieg zakażenia i szybszy powrót do zdrowia. Przeciwno wirusowi grypy sezonowej, czyli zwykłej grypy atakującej ludzi, w ciągu ostatnich trzech miesięcy zaszczepiło się 8% badanych, dwie trzecie (66%) nie chciało się szczepić, a co czwarty (26%) chciał to zrobić, ale nie miał takiej możliwości.

Wśród badanych uważających, że ptasia grypa stanowi poważne zagrożenie, odsetek osób, które zaszczepiły się przeciwko grypie sezonowej, jest nieznacznie większy (11%) niż w pozostałych grupach.

Tabela 3

Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?	Czy w ciągu ostatnich trzech miesięcy szczepił(a) się Pan(i) przeciwko wirusowi grypy sezonowej, czyli zwykłej grypy atakującej ludzi?		
	Tak	Nie, bo nie chciałem(a)m	Nie, bo nie mogłem(a)m (nie było szczepionki, była zbyt droga)
	w procentach		
Tak, stanowi poważne zagrożenie	11	58	31
Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	6	68	26
Nie stanowi zagrożenia	7	69	24
Trudno powiedzieć	8	64	28

Zdaniem respondentów, ptasia grypa nie stanowi poważnego zagrożenia dla ludzi, dlatego też nie zrezygnowali z jedzenia drobiu i w zasadzie nie szczepili się przeciw grypie sezonowej, są jednak przekonani, że działania rządu mające uchronić nasz kraj przed epidemią mogłyby być intensywniejsze.

Opracowała

Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sędzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?
 1 - Tak, stanowi poważne zagrożenie; 2 - Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie;
 3 - Nie stanowi zagrożenia

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	42	32	6	1024
Płeć					
Mężczyźni	19	42	35	5	488
Kobiety	21	43	30	7	536
Wiek					
18-24 lat	32	42	22	4	161
25-34	22	49	28	2	190
35-44	19	43	35	3	185
45-54	18	37	40	5	185
55-64	14	42	38	7	125
65 lat i więcej	13	40	31	15	177
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	42	32	7	381
Miasto do 20 tys.	18	49	29	5	130
20-100 tys.	21	48	26	5	198
101-500 tys.	22	35	36	6	197
501 tys. i więcej mieszk.	20	37	40	3	118
Wykształcenie					
Podstawowe	18	40	31	12	293
Zasadnicze zawodowe	24	45	26	5	267
Średnie	19	43	35	2	354
Wyższe	16	39	43	3	110
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	19	36	41	4	60
Prac. umysł. niż. szczebla	17	42	37	3	101
Pracownicy fiz.- umysł.	21	50	23	5	81
Robotnicy wykwalifikowani	23	46	30	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	19	43	35	3	49
Rolnicy	19	41	38	2	54
Pracujący na własny rach.	15	41	44	0	33
Bierni zawodowo					
Renciści	10	47	31	12	114
Emeryci	14	40	34	12	195
Uczniowie i studenci	28	50	18	4	82
Bezrobotni	33	35	29	3	120
Gospodynie domowe i inni	20	35	40	5	50
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	18	42	38	2	138
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	19	45	30	6	75
sekt. pryw. poza rolnict.	19	48	31	2	201
prywatnym gosp. rolnym	25	39	35	2	62
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	42	32	4	150
301-500	26	40	27	6	193
501-900	17	40	35	7	215
901-1200	15	50	32	3	79
Powyżej 1200 zł	16	45	37	2	66
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	43	28	8	301
Średnie	16	43	35	6	462
Dobre	26	40	31	2	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	25	34	28	12	68
Raz w tygodniu	17	44	32	6	499
1-2 razy w miesiącu	25	40	32	4	164
Kilka razy w roku	21	44	28	6	191
W ogóle nie uczestniczy	17	38	45	1	99
Poglądy polityczne					
Lewica	20	41	37	2	141
Centrum	21	43	32	4	306
Prawica	21	41	33	6	342
Trudno powiedzieć	17	44	29	10	232

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd i odpowiednie służby w Polsce robią dostatecznie dużo, aby zabezpieczyć nasz kraj przed epidemią ptasiej grypy czy też nie? 1 - Tak, robią dostatecznie dużo; 2 - Nie, robią za mało

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	46	20	1024
Płeć				
Mężczyźni	35	45	20	487
Kobiety	32	47	21	537
Wiek				
18-24 lat	35	53	12	161
25-34	40	48	12	190
35-44	36	46	18	185
45-54	26	46	28	185
55-64	31	50	19	125
65 lat i więcej	32	35	33	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	34	45	20	381
Miasto do 20 tys.	30	50	20	130
20-100 tys.	32	46	22	198
101-500 tys.	39	43	18	197
501 tys.i więcej mieszk.	29	48	23	118
Wykształcenie				
Podstawowe	30	42	28	293
Zasadnicze zawodowe	35	47	18	267
Średnie	34	49	17	354
Wyższe	40	44	17	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	52	14	60
Prac.umysł.niż.szczebła	41	41	17	101
Pracownicy fiz.- umysł.	32	50	18	81
Robotnicy wykwalifikowani	31	55	14	85
Robotnicy niewykwalifik.	22	56	22	49
Rolnicy	37	44	19	54
Pracujący na własny rach.	38	43	19	33
Bierni zawodowo				
Renciści	27	48	25	115
Emeryci	34	40	27	195
Uczniowie i studenci	34	53	13	82
Bezrobotni	38	40	21	119
Gospodynie domowe i inni	33	43	24	50
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	36	48	16	138
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	29	48	23	75
sekt. pryw. poza rolnict.	33	49	17	201
prywatnym gosp. rolnym	39	42	19	62
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	34	50	16	150
301-500	30	50	20	193
501-900	32	47	21	215
901-1200	41	46	14	79
Powyżej 1200 zł	39	45	16	66
Ocena własnych war. mater.				
Złe	28	47	24	302
Średnie	35	44	21	460
Dobre	38	47	15	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	33	42	25	68
Raz w tygodniu	36	45	19	499
1-2 razy w miesiącu	31	46	23	164
Kilka razy w roku	28	52	20	191
W ogóle nie uczestniczy	37	43	20	99
Poglądy polityczne				
Lewica	34	46	19	140
Centrum	35	50	15	306
Prawica	35	46	19	343
Trudno powiedzieć	30	39	31	232

Tabela 3. Czy w związku z informacją o ptasiej grypie ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania drobiu czy też nie? 1 - Całkowicie zaprzestał(a)m spożywania drobiu; 2 - Ograniczyłem(a)m spożywanie drobiu; 3 - Nie jem drobiu z innych powodów (np. w ogóle nie jem mięsa, nie lubię mięsa, wcześniej też rzadko spożywałem(a)m mięso tego rodzaju); 4 - Nie zaprzestałem(a)m ani nie ograniczyłem(a)m spożywania drobiu

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	10	2	86	0	1023
Płeć						
Mężczyźni	1	8	3	88	0	487
Kobiety	1	11	2	85	1	536
Wiek						
18-24 lat	1	13	1	83	1	160
25-34	2	12	1	85	1	190
35-44	0	6	1	92	0	185
45-54	2	11	2	85	0	185
55-64	1	8	4	88	0	125
65 lat i więcej	2	8	5	83	1	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	1	9	3	87	0	380
Miasto do 20 tys.	2	14	2	82	0	130
20-100 tys.	1	8	1	90	1	198
101-500 tys.	1	10	2	87	0	197
501 tys.i więcej mieszk.	3	10	3	83	1	118
Wykształcenie						
Podstawowe	1	7	4	87	1	293
Zasadnicze zawodowe	2	13	1	83	1	267
Średnie	1	8	1	89	0	353
Wyższe	2	13	3	82	0	110
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	4	11	2	83	0	60
Prac.umysł.niż.szczebła	1	10	0	88	1	101
Pracownicy fiz.- umysł.	0	8	0	92	0	81
Robotnicy wykwalifikowani	1	11	1	87	0	85
Robotnicy niewykwalifik.	2	9	2	86	0	49
Rolnicy	2	2	7	89	0	54
Pracujący na własny rach.	0	6	3	91	0	33
Bierni zawodowo						
Renciści	1	11	6	80	2	115
Emeryci	2	10	2	86	0	195
Uczniowie i studenci	0	9	3	88	0	82
Bezrobotni	1	12	0	86	1	118
Gospodynie domowe i inni	2	14	2	83	0	50
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	1	10	1	88	0	138
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	3	7	2	87	2	75
sekt. pryw. poza rolnict.	1	10	1	88	0	201
prywatnym gosp. rolnym	2	2	6	90	0	62
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	15	2	81	1	150
301-500	3	10	1	87	0	193
501-900	1	10	3	85	1	215
901-1200	1	12	4	82	0	79
Powyżej 1200 zł	4	7	3	86	0	66
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	10	4	84	0	302
Średnie	1	9	2	88	0	460
Dobre	1	10	2	87	1	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	8	3	86	0	68
Raz w tygodniu	2	11	2	85	0	499
1-2 razy w miesiącu	2	12	1	85	0	162
Kilka razy w roku	0	9	2	88	1	191
W ogóle nie uczestniczy	0	3	3	91	3	99
Poglądy polityczne						
Lewica	0	9	1	89	0	139
Centrum	0	9	1	89	0	306
Prawica	2	12	3	83	0	343
Trudno powiedzieć	2	8	3	85	2	232

Tabela 4. Czy w ciągu ostatnich trzech miesięcy szczepił(a) się Pan(i) przeciwko wirusowi grypy sezonowej, czyli zwykłej grypy atakującej ludzi? 1 - Tak; 2 - Nie, bo nie chciałem(am); 3 - Nie, bo nie mogłem(am), np. dlatego, że nie było szczepionki, szczepionka była zbyt droga

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	8	66	26	1021
Płeć				
Mężczyźni	10	69	21	486
Kobiety	6	63	31	535
Wiek				
18-24 lat	6	70	24	161
25-34	7	74	19	190
35-44	10	60	30	185
45-54	9	62	28	185
55-64	7	71	22	124
65 lat i więcej	7	60	33	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	5	68	27	379
Miasto do 20 tys.	9	63	28	130
20-100 tys.	8	65	27	198
101-500 tys.	9	70	22	197
501 tys. i więcej mieszk.	15	58	26	117
Wykształcenie				
Podstawowe	4	69	26	292
Zasadnicze zawodowe	6	68	25	267
Średnie	11	63	25	354
Wyższe	10	60	30	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	13	50	37	60
Prac. umysł. niż. szczebla	16	61	23	101
Pracownicy fiz.- umysł.	7	75	18	81
Robotnicy wykwalifikowani	16	62	22	85
Robotnicy niewykwalifik.	5	72	23	49
Rolnicy	5	79	16	53
Pracujący na własny rach.	12	69	19	33
Bierni zawodowo				
Renciści	5	66	30	115
Emeryci	7	64	29	193
Uczniowie i studenci	8	73	20	82
Bezrobotni	2	67	31	119
Gospodynie domowe i inni	2	59	39	50
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	10	61	29	138
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	66	20	75
sekt. pryw. poza rolnict.	14	67	19	201
prywatnym gosp. rolnym	2	80	18	61
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	6	62	32	150
301-500	6	64	30	193
501-900	8	63	29	215
901-1200	10	71	19	78
Powyżej 1200 zł	21	61	18	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	4	60	36	301
Średnie	7	70	24	460
Dobre	14	66	19	258
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	6	60	34	68
Raz w tygodniu	7	68	25	497
1-2 razy w miesiącu	8	67	26	162
Kilka razy w roku	10	61	30	191
W ogóle nie uczestniczy	9	67	24	99
Poglądy polityczne				
Lewica	5	70	24	140
Centrum	8	70	22	304
Prawica	12	60	29	343
Trudno powiedzieć	3	68	29	231